

Det danske klassesamfund

Bopæl og bolig for de sociale klasser

Denne analyse er en del af baggrundsanalyserne til bogen "Det danske klassesamfund - et socialt Danmarksportræt". Denne baggrundsanalyse om de sociale klasser beskriver, hvor i landet de fem sociale klasser bor, hvordan udviklingen i bopæl har været, hvilke boligtyper og størrelsen af boligen.

af chefanalytiker **Jonas Schytz Juul**
og stud.polit **Samira Nawa**

29. oktober 2012

Analysens hovedkonklusioner

- Der er en tendens til, at overklassen og den højere middelklasse i stigende grad bosætter sig i Nordsjælland og rigere omegnskommuner til København og Århus. Omvendt flytter de væk fra Udkantsdanmark og de københavnske vestegnskommuner.
- Underklassen bliver i stigende grad koncentreret i Udkantsdanmark og de københavnske vestegnskommuner. Derudover er de stadig overrepræsenteret i de største byer.
- København og Århus er meget opdelt, hvor nogle sogne har en meget stor koncentration af overklassen og den højere middelklasse, mens andre områder har mange fra underklassen.

Kontakt

Chefanalytiker

Jonas Schytz Juul

Tlf. 33 55 77 22

Mobil 30 29 11 07

jsj@ae.dk

Kommunikationschef

Mikkel Harboe

Tlf. 33 55 77 25

Mobil 28 36 87 50

mh@ae.dk

Bopæl og bolig for de sociale klasser

Denne analyse er en af baggrundsanalyserne for projektet om de sociale klasser. I denne analyse gennemgås bopæl og boligforhold for de fem sociale klasser

Klassesamfundet i Danmark. Definition af klasserne

Overklasse:

- Selvstændige, der tjener over tre gange så meget som den typiske indkomst (i 2012 er det 1,2 million kr.).
- Topledere, der tjener over tre gange så meget som den typiske indkomst.
- Personer med videregående uddannelse, der tjener over tre gange så meget som den typiske indkomst.
- Eksempler: Fabrikant, bankdirektør, finansanalytiker, kommunaldirektør.

Højere middelklasse:

- Selvstændige, der tjener mellem to og tre gange så meget som den typiske indkomst (i 2012 mellem 807.000 kr. og 1,2 million).
- Topledere, der tjener mellem to og tre gange så meget som den typiske indkomst.
- Personer med videregående uddannelse, der tjener mellem to og tre gange så meget som den typiske indkomst.
- Personer med akademisk uddannelse, der ikke indgår i overklassen, uanset indkomst.
- Eksempler: Skoleleder, ingeniør, gymnasieleærer, læge.

Middelklasse:

- Selvstændige, der tjener under det dobbelte af den typiske indkomst (i 2012 under 807.000 kr.).
- Topledere, der tjener under det dobbelte af den typiske indkomst.
- Personer med kort eller mellemlang videregående uddannelse, der tjener under det dobbelte af den typiske indkomst.
- Eksempler: Murermester, brugsuddeler, folkeskolelærer, sygeplejerske.

Arbejderklasse:

- Personer med erhvervsfaglig uddannelse, der ikke indgår i en af de øvrige klasser.
- Ufaglærte, der ikke indgår i en af de øvrige klasser.
- Eksempler: Industritekniker, tømrer, lastbilchauffør, sosu-assistent.

Underklasse:

- Personer, der er uden for arbejdsmarkedet mere end 4/5 af året.
- Eksempler: Førtidspensionist, kontanthjælpsmodtager.

Studerende indgår ikke i klasseopdelingen. Kun personer i aldersgruppen 18-59 år er med i klasseopdelingen.

Overblik over de fem sociale klasser på kommuneniveau

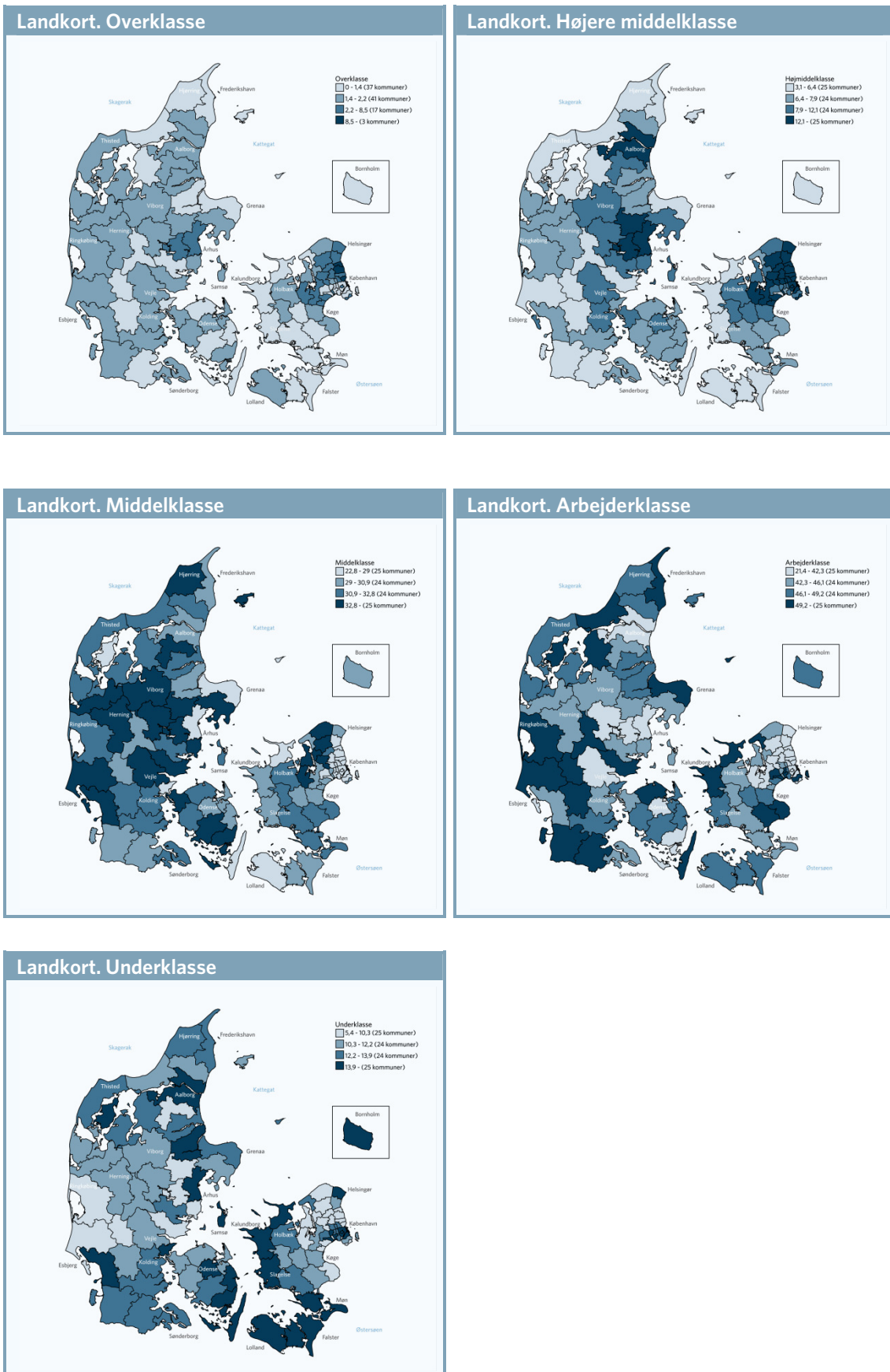
De fem sociale klasser er ikke lige fordelt i landets kommuner. Nedenfor er vist fem landkort, der illustrerer bopælen på kommuneniveau. På kortene er kommunerne opdelt i fire lige store grupper, og de mørke kommuner er der, hvor der bor relativt flest fra den pågældende klasse, og de lyse kommuner er der, hvor der bor relativt færrest fra den pågældende klasse.

Kortet med overklassen er dog lavet lidt anderledes, da overklassen er meget koncentreret omkring nogle få kommuner. I dette kort er de to mørkeste farver de få kommuner, hvor overklassen er overrepræsenteret, mens de to lyseste farver er de kommuner, hvor overklassen er underrepræsenteret.

Af de fem kort ses det bl.a., at:

- Overklassen først og fremmest er overrepræsenteret nord for København, og i anden omgang også rundt om København og i nogle få kommuner omkring Århus.
- Den højere middelklasse har specielt bosat sig rundt om København og til dels også ved Århus og Aalborg.
- Middelklassen er spredt ud over hele landet, men bor dog lidt mere koncentreret i Midtjylland og på Fyn.
- Arbejderklassen er overrepræsenteret i Vest- og Sønderjylland.

- Underklassen er overrepræsenteret på Lolland-Falster, Vestsjælland samt i København, Århus og Odense.

Overklassen og den højere middelklasse koncentreret i Nordsjælland

Som det ses af tabel 1 nedenfor, er overklassens foretrukne kommuner Gentofte, Hørsholm og Rudersdal. I disse tre kommuner udgør overklassen omkring 14-15 pct. af indbyggerne, hvilket er væsentligt over de næstfølgende kommuner. Specielt i Gentofte udgør overklassen en stigende andel - fra 10,8 pct. i 1985 til 14,8 pct. i 2009.

Tabel 1. Top 10 kommuner hvor overklassen er mest overrepræsenteret, 2009

Kommune	Andel 1985	Andel 2009	Stigning, pct.point
Gentofte	10,8	14,8	4,0
Hørsholm	12,7	14,0	1,4
Rudersdal	12,5	13,7	1,3
Lyngby-Taarbæk	5,8	8,1	2,3
Furesø	6,3	6,7	0,4
Allerød	4,9	5,4	0,5
Dragør	4,9	5,4	0,5
Fredensborg	4,1	4,8	0,7
Solrød	2,3	4,0	1,6
Frederiksberg	2,2	3,7	1,5
Gennemsnit top ti	6,6	8,1	1,4
Gennemsnit for hele landet	2,1	2,1	0,0

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

I tabel 2 er de ti kommuner, hvor der bor relativt færrest fra overklassen, vist. Helt i bund ligger Albertslund, hvor blot 0,7 pct. er i overklassen. Ud over Albertslund er der også en række andre københavnske vestegnskommuner samt en række vestsjællandske kommuner i bunden. Af tabellen ses det også, at overklassen over tid er fraflyttet de kommuner, hvor de var lavest repræsenteret. Kun i Ishøj og Hvidovre kommuner er der sket en svag fremgang i andelen af overklassefamilier.

Tabel 2. Bund 10, overklasse

Kommune	Andel 1985	Andel 2009	Stigning, pct.point
Albertslund	1,1	0,7	-0,5
Halsnæs	1,1	0,7	-0,4
Rødovre	0,9	0,7	-0,2
Ishøj	0,7	0,7	0,1
Brøndby	0,8	0,8	-0,1
Tårnby	0,7	0,9	0,1
Odsherred	1,3	0,9	-0,4
Kalundborg	1,6	0,9	-0,7
Hvidovre	0,9	1,0	0,1
Langeland	1,4	1,0	-0,4
Gennemsnit bund ti	1,1	0,8	-0,2
Gennemsnit for hele landet	2,1	2,1	0,0

Anm. Ærø Kommune indgår ikke i beregningen, da der boede færre end 30 personer fra overklassen i kommunen i 2009.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks statistiks registre

Den højere middelklasse er ligeledes overrepræsenteret i Rudersdal og Gentofte kommuner, hvor de udgør lige knap en tredjedel. I 1985 udgjorde familier med status 'høj middelklasse' henholdsvis 23,2 og 21,1 pct. af Rudersdal og Gentofte kommuner, og gennem årene er denne andel vokset. De største stigninger ser man i Frederiksberg og Københavns kommuner, hvor den højere middelklasse er steget med 14-17 pct. point siden 1985.

Tabel 3. Top 10 kommuner, høj middelklasse			
Kommune	Andel 1985	Andel 2009	Stigning, pct.point
Rudersdal	23,2	31,4	8,2
Gentofte	21,1	30,8	9,7
Lyngby-Taarbæk	18,1	30,7	12,6
Frederiksberg	11,6	29,0	17,4
Furesø	19,5	28,0	8,6
Allerød	17,5	28,0	10,5
Hørsholm	22,2	27,3	5,1
København	6,3	20,6	14,3
Gladsaxe	9,0	20,0	11,0
Fredensborg	14,4	19,7	5,3
Gennemsnit top ti	16,3	26,5	10,3
Gennemsnit hele landet	6,9	12,0	5,1

Kilde: AE på baggrund af Danmarks statistiks registre.

I tabel 4 ses de ti kommuner, hvor den højere middelklasse udgør den mindste andel. Af tabellen ses det, at en række udkantskommuner er de kommuner, hvor den højere middelklasse udgør den mindste andel. Helt i bund ligger således Lolland, Langeland, Morsø og Læsø, hvor 3-4 pct. af indbyggerne er i den højere middelklasse. Af tabellen ses det også, at selvom der samlet har været en stor fremgang i den højere middelklasse i perioden, så udgør den højere middelklasse en faldende andel af indbyggerne i de ti kommuner, hvor der bor relativt færrest i den højere middelklasse. Fx var 4,4 pct. af de 18-59-årige på Lolland i den højere middelklasse i 1985, hvilket ikke var langt fra landsgennemsnittet på 6,9 pct. I 2009 er landsgennemsnittet steget til 12 pct., men andelen er faldet på Lolland, hvor blot 3,1 pct. af de 18-59-årige er i den højere middelklasse.

Tabel 4. Bund 10, høj middelklasse

Kommune	Andel 1985	Andel 2009	Stigning, pct.point
Lolland	4,4	3,1	-1,3
Langeland	3,9	3,5	-0,4
Morsø	4,9	4,1	-0,8
Læsø	7,3	4,3	-3,0
Norddjurs	4,8	4,6	-0,2
Odsherred	4,2	4,9	0,7
Tønder	5,3	4,9	-0,3
Billund	4,3	5,0	0,2
Frederikshavn	4,7	5,1	0,4
Vesthimmerlands	5,1	5,1	0,1
Gennemsnit bund ti	4,9	4,5	-0,5
Gennemsnit hele landet	6,9	12,0	5,1

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Middelklassen er spredt bredt ud over hele landet

Middelklassen er spredt mere jævnt ud over hele landet end overklassen og den højere middelklasse. Ser man bort fra de små ø-kommuner, udgør middelklassen den største andel i Svendborg med 36 pct., mens de udgør den mindste andel i Gentofte med knap 23 pct. I tabel 5 og 6 er de ti kommuner med hhv. den største og mindste andel af middelklassen vist.

Tabel 5. Top 10 kommuner, middelklasse

Kommune	Andel 1985	Andel 2009	Stigning, pct.point
Fanø	38,7	50,9	12,3
Ærø	39,1	37,4	-1,7
Læsø	34,7	37,2	2,5
Svendborg	26,5	36,0	9,5
Silkeborg	27,3	35,1	7,7
Holstebro	27,6	34,6	6,9
Vejle	25,9	34,1	8,2
Herning	25,9	34,1	8,2
Odder	26,9	34,0	7,1
Frederikssund	25,7	33,8	8,2
Gennemsnit top ti	29,8	36,7	6,9
Gennemsnit hele landet	23,8	30,0	6,2

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Tabel 6. Bund 10, middelklasse

Kommune	Andel 1985	Andel 2009	Stigning, pct.point
Gentofte	22,3	22,8	0,4
Ishøj	14,8	22,8	8,1
Rudersdal	20,4	23,2	2,8
Hørsholm	20,5	23,4	2,9
Lolland	21,5	24,1	2,6
Lyngby-Taarbæk	21,0	24,4	3,4
København	16,8	25,0	8,2
Brøndby	15,7	25,1	9,4
Høje-Taastrup	18,5	25,5	7,0
Frederiksberg	20,8	25,9	5,1
Gennemsnit	19,2	24,2	5,0
Gennemsnit hele landet	23,8	30,0	6,2

Kilde: AE på baggrund af Danmarks statistiks registre

Arbejderklassen falder markant omkring København

Arbejderklassen udgør halvdelen af befolkningen i over ti kommuner. Andelen har dog været faldende over tid, og i 1985 var andelen af arbejderklassefamilier på ca. 70 pct. i Tårnby og Ishøj kommuner og på lige knap 60 pct. i Billund Kommune. I tabel 7 er de ti kommuner med den største andel af arbejdere vist.

Tabel 7. Top 10 kommuner, arbejderklasse

Kommune	Andel 1985	Andel 2009	Stigning, pct.point
Billund	59,2	54,4	-4,8
Tårnby	71,0	54,1	-16,9
Ishøj	69,8	53,7	-16,1
Norrdjurs	56,7	52,2	-4,5
Ikast-Brande	61,1	51,5	-9,6
Frederikshavn	61,0	51,3	-9,7
Vejen	55,7	51,0	-4,7
Ringkøbing-Skjern	53,1	50,8	-2,4
Hedensted	57,7	50,6	-7,1
Langeland	53,2	50,2	-3,0
Gennemsnit top ti	59,8	52,0	-7,9
Gennemsnit hele landet	57,3	42,4	-14,9

Kilde: AE på baggrund af Danmarks statistiks registre.

I tabel 8 er de ti kommuner med den mindste andel af arbejdere vist. Af tabellen er det tydeligt, at arbejderklassen er faldet massivt i disse ti kommuner siden 1985. I 1985 var eksempelvis næsten 47 pct.

af indbyggerne i Lyngby-Taarbæk i arbejderklassen, hvilket er faldet til under 27 pct. i 2009. Det er også interessant at se, at andelen af arbejdere i Frederiksberg og København er faldet markant i perioden. I 1985 var 57 pct. af de 18-65-årige i København i arbejderklassen, hvilket svarede til landsgennemsnittet. I 2009 er denne andel faldet til 33,5 pct., hvilket er et godt stykke under landsgennemsnittet på 42,4 pct. Tilsvarende er arbejdernes andel styrtdykket i Frederiksberg Kommune.

Tabel 8. Bund 10, arbejderklasse

Kommune	Andel 1985	Andel 2009	Stigning, pct.point
Gentofte	37,0	21,4	-15,6
Rudersdal	35,8	22,7	-13,1
Hørsholm	38,9	26,3	-12,6
Lyngby-Taarbæk	46,8	26,8	-20,0
Fanø	41,8	26,8	-15,0
Frederiksberg	52,3	27,3	-25,0
Furesø	42,0	28,0	-14,0
Allerød	47,6	30,2	-17,4
Århus	52,5	32,9	-19,6
København	57,2	33,5	-23,7
Gennemsnit	45,2	27,6	-17,6
Gennemsnit hele landet	57,3	42,4	-14,9

Kilde: AE på baggrund af Danmarks statistiks registre

Underklassen bor i Udkantsdanmark, de store byer og på Vestegnen

Ser man på de ti kommuner, hvor underklassen er mest overrepræsenteret, optræder dels Lolland-Falster, de tre største byer samt en række københavnske vestegnskommuner på listen. I Lolland Kommune er det over 22 pct., der er i underklassen, hvilket er en kraftig stigning siden 1985, hvor 12 pct. var i underklassen. Også København, Odense og Århus er på toptilisten og har omkring 17-20 pct. af indbyggerne, som er i underklassen. Stigningen i andelen, som er i underklassen i København og Århus, har dog været mindre end landsgennemsnittet, mens stigningen for alle de andre kommuner på toptilisten har været større end landsgennemsnittet. Det er vist i tabel 9.

Tabel 9. Top 10 kommuner, underklasse

Kommune	Andel 1985	Andel 2009	Stigning, pct.point
Lolland	12,1	22,2	10,0
København	19,1	19,6	0,5
Odense	12,7	18,3	5,6
Langeland	11,2	17,5	6,3
Brøndby	10,4	17,3	6,9
Århus	13,4	17,0	3,6
Albertslund	11,0	16,8	5,8
Ishøj	11,2	16,6	5,5
Guldborgsund	10,6	16,4	5,7
Odsherred	9,6	16,1	6,5
Gennemsnit top ti	12,1	17,8	5,6
Gennemsnit hele landet	9,9	13,5	4,6

Kilde: AE på baggrund af Danmarks statistiks registre.

I tabel 10 er de ti kommuner, hvor der bor relativt færrest fra underklassen, vist. Af tabellen ses det, at en række kommuner omkring København, Århus, Vejle og Aalborg er de kommuner, hvor der bor relativt færrest fra underklassen. Stigningen i andelen af 18-59-årige, som er i underklassen i disse ti kommuner, har været lavere end stigningen på landsplan.

Tabel 10. Bund 10, underklasse

Kommune	Andel 1985	Andel 2009	Stigning, pct.point
Allerød	4,1	5,4	1,3
Egedal	2,7	5,6	2,9
Vallensbæk	2,9	6,6	3,8
Solrød	3,9	6,8	2,9
Lejre	4,7	7,0	2,3
Dragør	4,7	7,7	2,9
Favrskov	5,8	7,8	2,0
Hedensted	6,2	7,9	1,7
Rebild	7,0	7,9	1,0
Skanderborg	6,5	8,1	1,6
Gennemsnit bund ti	4,8	7,1	2,2
Gennemsnit hele landet	9,9	13,5	4,6

Kilde: AE på baggrund af Danmarks statistiks registre

Sogne

Ved at se på sogne kan man zoome endnu mere ind på, hvor de forskellige klasser er meget koncentrede. I tabel 11 ses de 10 sogne, hvor den største andel af de 18-59-årige er i overklassen. I Rungsted i Hørsholm Kommune udgør overklassen således 31 pct. af de 18-59-årige. Det skal sammenlignes med, at landsgennemsnittet er på 2,1 pct. Ud over en række sogne i Hørsholm, Gentofte og Rudersdal finder man også Risskov i Århus Kommune blandt de ti sogne med den største koncentration af overklassen.

Tabel 11. Top 10 sogne, overklasse

Sogn	Kommune	Antal 2009	Andel 2009
Rungsted	Hørsholm	2.400	31,0
Maglegård	Gentofte	1.863	25,5
Jægersborg	Gentofte	2.139	23,6
Ny Holte	Rudersdal	1.713	21,9
Skovshoved	Gentofte	1.986	21,4
Vedbæk	Rudersdal	1.689	21,1
Søllerød	Rudersdal	1.767	19,7
Risskov	Århus	1.788	19,2
Helleruplund	Gentofte	1.539	19,2
Gentofte	Gentofte	1.113	15,5

Anm: Kun sogne med minimum 30 personer fra overklassen er medtaget i beregningerne.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

I tabel 12 ses de ti sogne, hvor den højere middelklasse er mest overrepræsenteret. I top ligger Virum Sogn, hvor næsten 40 pct. er i den højere middelklasse. Herudover finder man også Østervold Sogn, der ligger på Østerbro i København, Frederiksberg samt Risskov i Århus.

Tabel 12. Top 10 sogne, høj middelklasse

Sogn	Kommune	Antal 2009	Andel 2009
Virum	Lyngby-Taarbæk	5.769	39,4
Søborgmagle	Gladsaxe	2.379	39,4
Søllerød	Rudersdal	3.369	37,6
Østervold	København	3.342	37,5
Gentofte	Gentofte	2.685	37,4
Sorgenfri	Lyngby-Taarbæk	2.748	36,9
Dyssegård	Gentofte	4.788	36,8
Frederiksberg	Frederiksberg	4.767	36,0
Risskov	Århus	3.288	35,4
Rorup	Lejre	756	35,2

Anm: Kun sogne med minimum 30 personer fra høj middelklasse er medtaget i beregningerne.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

I tabel 13 ses de ti sogne, hvor underklassen er mest overrepræsenteret. Det er bemærkelsesværdigt, at underklassen udgør over halvdelen af de 18-59-årige i Vollsmose og Gellerup sogne. Derudover finder man også Tingbjerg og Bispebjerg sogne i København på toptilisten. Det illustrerer meget godt, hvor opdelt København og Århus er, at man finder sogne i begge byer, hvor den højere middelklasse er

meget koncentreret (Risskov og Østervold), og sogne hvor underklassen er stærkt overrepræsenteret (Gellerup og Tingbjerg).

Tabel 13. Top 10 sogne, underklassen

Sogn	Kommune	Antal 2009	Andel 2009
Vollsmose	Odense	7.722	52,6
Gellerup	Århus	7.212	51,5
Tingbjerg	København	3.363	41,2
Rødbyhavn	Lolland	981	35,5
Bispebjerg	København	4.662	32,9
Madum	Holstebro	144	31,8
Korslække	Odense	4.674	31,5
Ravnsbjerg	Århus	3.525	31,3
Kvaglund	Esbjerg	1.860	31,1
Omø	Slagelse	45	30,0

Anm: Kun sogne med minimum 30 personer fra underklassen er medtaget i beregningerne.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Zoom på København og Århus

I dette afsnit er fokus særligt på København og Århus. Af de ovenstående tabeller fremgik det, at både København og Århus kommuner er meget delte storbyer, hvor der i nogle områder bor mange i overklassen eller den højere middelklasse, mens andre områder er præget af store koncentrationer af underklassen.

Dette billede bekræftes, når man zoomer ind på de to byer. I tabel 14 er vist de ti sogne i København og Frederiksberg kommuner, hvor overklassen og den højere middelklasse til sammen udgør den største andel, og i tabel 15 er de ti sogne med flest fra underklassen vist. Den store forskel internt i København er tydelig, når man sammenligner fx Østervold sogn med Tingbjerg. Overklassen og den højere middelklasse udgør således næsten 43 pct. af indbyggerne i Østervold, og underklassen udgør under 12 pct. I Tingbjerg udgør underklassen 41 pct., og overklassen og den højere middelklasse under 3 pct.

Tabel 14. Top ti sogne for overklassen og højere middelklasse i København og Frederiksberg kommuner, 2009

	Overklasse og højere middel	Middelklasse	Arbejder klasse	Underklasse
	Pct.			
Østervold	42,7	24,4	21,2	11,7
Frederiksberg	42,1	24,0	22,9	11,0
Kastels	40,2	23,5	22,8	13,5
Garnisons	38,9	24,7	23,3	13,1
Sankt Markus	38,6	26,9	23,8	10,7
Solbjerg	37,7	25,5	24,6	12,2
Frederiks	37,0	21,5	23,9	17,6
Sankt Thomas	36,6	27,7	24,4	11,2
Frederiksberg Slotssogn	35,9	26,3	26,3	11,5
Trinitatis	35,8	25,5	22,7	16,0

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Tabel 15. Top ti sogne for underklassen i København og Frederiksberg kommuner, 2009

	Overklasse og højere middel	Middelklasse	Arbejder klasse	Underklasse
	Pct.			
Tingbjerg	2,8	13,1	42,8	41,2
Bispebjerg	10,4	19,7	36,9	32,9
Ansgarkirkens	11,2	21,2	38,0	29,6
Betlehems	24,5	22,5	24,7	28,2
Bellahøj	13,8	22,5	35,6	28,2
Kingos	15,9	22,4	33,7	28,0
Enghave	14,0	21,8	36,2	28,0
Lundehus	14,6	23,0	35,0	27,4
Sundby	12,3	20,3	41,5	25,8
Husumvold	11,1	24,5	38,8	25,7

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Forskellen på top og bund er endnu mere slående i Århus. Mens overklassen og den højere middelklasse udgør knap 55 pct. af indbyggerne i Risskov, så udgør underklassen omkring 4 pct. Ser man på Gellerup Sogn, så udgør overklassen og den højere middelklasse under 5 pct., mens underklassen udgør næsten 52 pct. Det er vist i tabel 16 og 17.

Tabel 16. Top ti sogne for overklassen og højere middelklasse i Århus Kommune, 2009

	Overklasse og højere middel	Middelklasse	Arbejder klasse	Underklasse
	Pct.			
Risskov	54,6	25,6	15,4	4,3
Skåde	39,4	26,0	20,3	14,2
Kasted	34,0	29,9	25,8	10,3
Ellevang	31,9	32,1	27,9	8,2
Beder	31,0	33,9	26,3	8,8
Mårslet	30,9	36,3	28,7	4,2
Lisbjerg	30,6	27,3	30,2	11,9
Fredens	30,4	29,5	27,3	12,8
Brabrand	29,7	34,7	28,2	7,4
Skæring	29,1	31,6	32,1	7,2

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Tabel 17. Top ti sogne for underklassen i Århus kommune, 2009

	Overklasse og højere middel	Middelklasse	Arbejder klasse	Underklasse
Gellerup	4,7	13,6	30,3	51,5
Helligånds	12,4	18,7	34,8	34,1
Ravnsbjerg	5,3	20,0	43,5	31,3
Møllevang	16,3	20,5	33,3	29,9
Hasle	22,0	25,9	27,3	24,8
Vejlby	18,0	24,2	33,9	23,9
Christians	18,3	25,1	33,5	23,0
Sankt markus	22,7	26,1	28,6	22,6
Viby	13,5	29,3	35,5	21,7
Tilst	11,5	24,6	43,3	20,6

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Overklassen bor i store ejerboliger, underklassen i mindre almene boliger

I 2009 boede mere 70 pct. af overklassefamilierne i boliger på over 150 kvm. Til sammenligning er det kun 23 pct. af arbejderklassen og under 11 pct. af underklassen, der har mere end 150 kvm. til rådighed. I gennemsnit har overklassen en bolig på 188 kvm., den højere middelklasse og middelklassen har omkring 140 kvm., arbejderklassen omkring 120 kvm., og underklassen har godt 100 kvm. i gennemsnit. Det er vist i tabel 18.

Tabel 18. Boligareal til rådighed

Areal, kvm.	1985					2009				
	40-59	60-99	100-149	150+	Gns. boligareal	40-59	60-99	100-149	150+	Gns. boligareal
Overklasse	0,2	2,4	20,6	76,1	197	0,2	3,6	23,4	72,6	188
Høj Middelklasse	2	11,8	36,7	48,6	154	3,4	20	36,9	39,3	140
Middelklasse	2,8	19	42,6	34,5	137	3,3	21,7	39,4	35,1	136
Arbejderklasse	5,8	32,5	42,6	16,8	114	5,9	30,9	39,1	22,9	119
Underklasse	13,2	40,8	24,4	13	127	14,7	47,6	21,5	10,8	104

Kilde: AE på baggrund af Danmarks statistiks registre

I tabel 19 og 20 er fordelingen på boligform vist. Af tabellerne fremgår det bl.a., at:

- Omkring 90 pct. af den højere middelklasse bor i ejerboliger, mens meget få i overklassen bor i almene boliger. Andelen, der bor i lejebolig, er dog steget siden 1985.
- Andelen af den højere middelklasse, der bor i ejerbolig, er faldet fra knap 84 pct. i 1985 til godt 72 pct. i 2009. Omvendt er andelen af den højere middelklasse, der bor i andelsbolig, steget fra 1 pct. til over 8 pct.
- Næsten 40 pct. af underklassen bor i almen bolig, hvilket er en stigning fra 28 pct. i 1985.

Tabel 19. Boligform, 1985

	Overklasse	Højere middel	Middel	Arbejder	Underklasse	Total
Ejer	94,3	83,6	79,9	64,5	31,1	66,8
Almen Bolig	0,4	3,0	6,3	15,9	28,2	13,6
Andelsbolig	0,1	1,1	0,9	1,1	1,4	1,1
Lejebolig	3,7	10,7	11,3	16,5	35,2	16,4
Uoplyst	1,5	1,6	1,6	2,0	4,1	2,1
I alt	5,7	16,4	20,1	35,5	68,9	33,2

Kilde: AE på baggrund af Danmarks statistiks registre

Tabel 20. Boligform, 2009

	Overklasse	Højere middel	Middel	Arbejder	Underklasse	Total
	Pct.					
Ejer	89,5	72,3	72,5	60,5	21,3	60,9
Almen bolig	0,4	4,0	8,0	16,6	38,9	15,2
Andelsbolig	1,4	8,4	5,6	5,3	5,5	5,7
Lejebolig	5,7	12,6	11,3	14,7	27,2	14,9
Uoplyst	2,9	2,6	2,6	2,9	7,1	3,4
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Bilagstabeller med bopæl for overklassen og den højere middelklasse set under et

I tabel B1 er de ti kommuner, hvor overklassen og den højere middelklasse udgør den største andel af indbyggerne, vist. Det ses, at alle ti kommuner ligger omkring København.

Tabel B1. Top ti kommuner for overklasse og højere middelklasse				
	Overklasse og højere middel	Middelklasse	Arbejder klasse	Underklasse
	Pct.			
Gentofte	45,5	22,8	21,4	10,3
Rudersdal	45,1	23,2	22,6	9,1
Hørsholm	41,3	23,3	26,3	9,0
Lyngby-Taarbæk	38,8	24,4	26,8	10,0
Furesø	34,7	28,2	28,0	9,0
Allerød	33,4	31,0	30,2	5,4
Frederiksberg	32,7	25,9	27,3	14,2
Dragør	25,0	29,6	37,8	7,6
Fredensborg	24,5	29,0	34,9	11,6
Hillerød	22,4	33,2	34,6	9,8

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

I tabel B2 er de 30 sogne i hele landet, der har den største andel af overklassen og den højere middelklasse. Der, hvor koncentrationen af overklassen og den højere middelklasse er størst, er i Rungsted, hvor knap 2/3 er i en af disse to klasser.

I tabel B3 er top 30 sogne vist for 1985. Det er interessant at bemærke, at mens der i 2009 var 26 sogne, hvor andelen af befolkningen i overklassen eller den højere middelklasse var større end 40 pct., så var det i 1985 blot 6 sogne, hvor andelen var over 40 pct. De 4 sogne med den største koncentration af den højere middelklasse og overklassen er de samme i 1985 og 2009, mens andelen er steget markant. Fx i Ny Holte, er andelen steget fra 42,5 pct. til 54,7 pct. Det er en stigning på 12 pct.point svarende til 29 pct. stigning.

Tabel B2. Top 30 sogne med den største andel fra overklassen + højere middelklasse, 2009

	Overklasse og højere middel	Middelklasse	Arbejder klasse	Underklasse
	Pct.			
Rungsted	62,6	15,3	15,1	7,1
Søllerød	57,2	21,0	15,0	6,8
Maglegårds	56,7	19,3	15,6	8,5
Ny holte	54,7	20,0	17,5	7,8
Risskov	54,6	25,6	15,4	4,3
Jægersborg	54,5	18,7	17,6	9,2
Gentofte	52,9	23,8	15,2	8,1
Helleruplund	52,8	23,3	16,8	7,1
Virum	52,1	23,1	19,1	5,6
Vedbæk	51,1	21,3	19,1	8,4
Skovshoved	48,7	19,4	19,7	12,2
Sorgenfri	45,1	23,9	24,3	6,6
Ordrup	44,7	23,0	22,0	10,4
Rorup	44,2	30,4	22,6	2,8
Hellerup	44,2	22,3	22,2	11,3
Dyssegård	43,9	26,9	22,9	6,3
Søborgmagle	43,7	30,5	21,6	4,2
Nødebo	43,7	27,9	19,5	8,9
Østervold	42,7	24,4	21,2	11,7
Bistrup	42,3	22,7	25,6	9,3
Birkerød	42,3	25,6	23,7	8,4
Egebæksvang	42,2	32,7	18,1	7,0
Frederiksberg	42,1	24,0	22,9	11,0
Værløse	41,0	27,3	24,8	6,9
Tårnbæk	41,0	28,0	20,6	10,4
Kastels	40,2	23,5	22,8	13,5
Hasseriis	39,8	31,4	24,1	4,7
Thomas Kingos	39,8	34,6	18,9	6,7
Lundtofte	39,6	24,4	26,2	9,7
Skåde	39,4	26,0	20,3	14,2

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Tabel B3. Top 30 sogne med den største andel fra overklassen + højere middelklasse, 1985

	Overklasse og højere middel	Middelklasse	Arbejder klasse	Underklasse
	Pct.			
Rungsted	51,6	17,0	26,0	5,3
Søllerød	45,8	18,4	28,9	6,9
Maglegårds	44,3	19,4	28,1	8,2
Ny Holte	42,5	20,3	29,2	8,1
Gammel Holte	41,7	18,3	33,3	6,6
Skovshoved	40,0	18,6	31,6	9,7
Jægersborg	39,6	20,0	31,7	8,7
Vedbæk	39,3	21,6	30,9	8,2
Helleruplund	39,1	21,9	30,4	8,6
Gentofte	36,1	25,5	30,6	7,8
Risskov	33,4	26,8	33,4	6,4
Bistrup	32,1	21,8	39,6	6,4
Virum	31,8	22,2	39,6	6,5
Skåde	30,9	21,2	38,8	9,1
Ordrup	30,8	21,2	38,6	9,5
Birkerød	30,2	20,5	38,4	10,9
Sorgenfri	30,0	20,7	42,5	6,8
Tårnbæk	29,9	25,5	35,7	8,9
Nødebo	29,6	27,0	35,6	7,8
Blovstrød (delsogn)	29,4	25,8	40,9	3,9
Hørsholm	28,7	20,7	44,6	5,9
Hellerup	28,7	23,9	37,3	10,0
Himmelev	28,4	24,5	42,4	4,7
Værløse	28,3	25,2	40,6	5,9
Kokkedal	28,2	23,4	42,0	6,4
Nørre Herlev	27,2	27,4	42,8	2,6
Nørre Bjert	26,5	27,2	39,6	6,7
Grønholt	26,2	26,5	41,6	5,7
Thomas Kingos	26,1	27,2	36,4	10,3
Egebæksvang	25,9	25,4	39,0	9,6

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.